INFORMATIONSBLAD FÖR PERSONALEN I ORREFORS KOSTA BODA AB

Nr 5 juni 1994

Redaktör: Birgitta Ottosson

Ansvarig utgivare: Germund Johansson

- Ett händelserikt första halvår VD OM UTVECKLINGEN

Så här långt i år kan vi alla glädja oss åt att den fina avslutning som vi hade på 1993, inte har mattats av.

Order och försäljning

Vår orderingång har förstärkts. Från årsskiftet har vi lyckats höja orderingången med hela 18 procent. Detta är naturligtvis mycket positivt och ger oss utrymme att utnyttja alla delar i vår verksamhet fullt ut.

Försäljningsökningen ligger inte långt efter och vi har i det närmaste lyckats hålla våra budgetar vid alla bruken, med undantag av Orrefors. Där har budgeten legat något högt i inledningen av året, medan den är betydligt lägre under augusti-december, vilket gör att vi ser goda möjligheter att ta igen det vi hittills tappat.

Positivt

Positivt är att båda varumärkena har haft en ganska likartad utveckling.

Efterfrågan är spridd över de flesta delarna av produktsortimenten. Det målade glaset toppar just nu försäljningen och vi har haft svårigheter att hinna med i produktionen. Men nu verkar det som om vi börjar få förutsättningar att ta igen en del av eftersläpet under perioden efter semesteruppehållet.

Ägarförändringen

Vi har haft en intensiv period i förhållandet till våra aktieägare under de senaste månaderna. Vår egen bolagsstämma genomfördes i Kosta april månad. Där kunde vi rapportera om en förväntad positiv utveckling för gruppen under resten av året.

Incentives bolagsstämma

Vi har också deltagit i våra ägares, Incentive, bolagsstämma i maj månad, där man fattade beslut om att Incentives ägande i Orrefors Kosta Boda skulle övergå till Incentives ägare.

En huvudägare - flera små Från Incentive har ett prospekt, tillsammans med vår årsredovisning, gått ut i 90 000 exemplar till Incentives aktieägare över hela världen. Fram t o m 17 juni har dessa haft rätt att bestämma sig för om man vill teckna aktier i Orrefors Kosta Boda.

Större handel på börsen

I början av juli räknar vi med att vi vet hur vår nya ägarstruktur kommer att se ut. Klart är att Investor blir vår nya huvudägare, med ca 20 procent av aktierna. Bedömningen är att ytterligare ca 9 000 aktieägare kommer att ingå i den nya ägarstrukturen. Det stora flertalet av dessa kommer att äga färre än 1 000 aktier. På det här sättet räknar vi med att Orrefors Kosta Bodaaktien kommer att handlas mer på börsen och att vi således kan försvara vår ställning som ett företag noterat vid Stockholms Fondbörs.

Organisationsförändring

När vi ses efter semestern, kommer vi att ha genomfört den tidigare aviserade organisations-förändringen. Framför allt rör detta produktutvecklingsmarknads- och försäljningsavdelningarna.

Anders Björck kommer att ha det övergripande ansvaret för Orrefors och Kosta Bodas formgivning.

Lars Westman kommer in i rollen som marknads- och försäljningsansvarig.

Öyvind Saetre flyttar till USA och vårt dotterbolag redan efter midsommar. Han kommer därför att ha god tid på sig att förbereda sig för sin nya befattning som VD, som han tillträder den 1 november. Under tiden fram till dess arbetar Öyvind tillsammans med nuvarande VD, Richard Kaplan, som går i pension i november.

(Forts på omst sida)

- Ett händelserikt... Basinformation om

(Forts fr föreg sida)

Många fördelar

Vi räknar med att vinna många fördelar med denna organisationsförändring. Främst siktar vi nu på att kunna bredda marknaden och öka försäljningen på export. För närvarande ligger Orrefors Kosta Bodas export på knappt 50 procent, vilket är alldeles för litet. Vi måste kunna skapa oss tillväxt på dessa marknader. Det är en stor utmaning, som kommer att kräva alla medarbetares engagemang.

Hösten -94

I höst skall vi arbeta intensivt med att i första hand helst överträffa våra budgetar, både på intäkts- och lönsamhetssidan.

Arbetet går också vidare med ISO 9000, som planerat. Avsikten är att samtliga bruk under hösten skall ha arbetat igenom hela kvalitetssäkringsprogrammet.

Vi har mycket goda förutsätt-ningar att lyckas med dessa målsättningar som kommer att stärka Orrefors Kosta Boda betydligt. Samtidigt bevisar vi att vi är vuxna att axla ansvaret som ett självständigt, börsnoterat företag.

Men just nu är det allra viktigast att alla får möjlighet till en riktigt skön och avkopplande semester.

Glad sommar!

Göran Bernhoff, VD

Orrefors Kosta Boda-

gruppen

Tillsammans med detta Informationsblad, får Du ett kompendium, som togs fram till Incentives bolagsstämma i maj i år. Texterna, som kortfattat beskriver bruken som ingår i Orrefors Kosta Bodagruppen, har skrivits av Margareta Artéus. Illustrationerna är av Fibben Halds hand och penna.

Kompendiet delades ut som en del i den information som blivande aktieägare i Orrefors Kosta Boda fick om vårt företag vid Incentives bolagsstämma. Avsikten var att ge Incentives aktieägare en basinformation om de bruk som ingår i Orrefors Kosta Boda-gruppen.

Till dagstidningsredak-tioner från norr till söder i Sveriges land har man också sänt ut den här originella informationen om Orrefors Kosta Boda AB.

Fibben Hald

är uppväxt i nuvarande gästvillan på Orrefors. På senare tid har han då och då kommit tillbaka till sina barndomstrakter med block och penna. Fadern var Edward Hald.

- Jag blev inspirerad av den store tecknaren Birger Lundqvist som ung gymnasist när denne gick runt på bruket och tecknade för sin tidning-Dagens Nyheter, berättar han. Och på den vägen är det.

Fibben Hald är idag en av Sveriges mest kända och omtyckta illustratörer. I nära 40 år har Fibben, eller Niels-Christian, som han döptes till, givit Svenska Dagbladets alla läsare något att tänka på så gott som varje dag som illustratör till Kajenns dagsverser.

Andra som han samarbetat med är Lennart Hellsing, Max Lundgren och Lars Forsell. Många barnböcker har lämnat hans ritbord och många utmärkelser har han fått.

Det var i samband med arbetet med Kostas Jubileumsskrift 1991-92 som jag knöt kontakten.Först anlände Fibben till Kosta, inbjuden av Ekeberga Hembygdsförening. Därpå följde ännu ett besök på inbjudan av Orrefors, som resulterat i mängder av reportageteckningar. Teckningar av Monica Backström och Göran Wärff har bl a publicerats i två böcker.

Det lilla kompendiet är ett första smakprov på några av alla de illustrationer som togs fram vid hans besök. Samarbetet fortsätter. - Fibben Hald sätter reportageteck-ningen mycket högt.

Snabbheten och ögonblicket vill han fånga på sitt speciella vis. Detta är hans personliga bidrag till glaset. "Min far skulle le i sin himmel"... har han sagt.

Margareta Artéus

Huld -93

VANN **GULDKLAPPAN**

Orrefors film om Lars Hellsten har vunnit den prestigefulla utmärkelsen Guldklappan. Priset delas årligen ut av Sveriges Informationsförening.

Juryns motivering lyder: "Filmen ger en god inblick i det kreativa arbetet i glashyttan. Hur designerns djärva intentioner omsätts i konkreta pjäser åskådliggörs suggestivt i måleriska bilder av poetisk lyster, konstnärlig skapandeförmåga och hant-verksskicklighet i förening." Filmen segrade i kategorin företagsfilmer. Formgivares arbete och inspirationskällor skildras i filmen och den ger också en bild av det nära samarbetet mellan människorna som arbetar i glashyttan.

Filmen ingår i en serie, som skildrar Orrefors formgivare i arbete och är en del av Orrefors marknadsförings-koncept, på framför allt exportmarknaderna.

WESTBERGSKA PRISET

I samband med Svenska Glas-bruksföreningens årsstämma den 21 juni fick Lothar Schlich glasslipare på Kosta glasbruk, tillsammans med Willy Mileson, säljare på Målerås, ta emot 1994 års Westbergska Glaspris. Priset delas ut för "insatser som utförts inom eller fått stor betydelse för den manuella glasindustrin."

Sven Westbergs Fond stiftades 1963 i Växjö av bruksdisponenten Sven Westberg, född 1883. Förutom chefsbefattningar inom glas-näringen, var Westberg även under ett antal år ordförande i bl a Svenska Glasexportföreningen samt ledamot av flera av glasbranschens organisationer.

ORREFORSFILM | UNDERHÅLLSAVDELNINGARNA I ORREFORS UNDER SAMMA TAK

Redan när den nya hyttan i Orrefors projekterades 1988 fanns grundplanering för nya lokaler till Underhållsavdelningarna.

När hyttbygget var klart fick dock planerna läggas på is.

- Vi har äskat pengar i tre år, säger Steve Lindahl och Agne Pettersson. 1993 började vi bygga på de egna driftbudgetarna. Nu har vi fått pengar genom arbetslivsfondsprojektet.

- Den första grundritningen har legat som underlag och avdelningarna har bestämt utformningen inom de ramarna. Arbetsmiljöfrågorna har lösts i den samrådsgrupp som finns på bruket.

- Målning, mattläggning VVS och ventilation har vi hyrt in folk till, allt annat har vi byggt själva, säger Steve och Agne.

Fint resultat

Resultatet är ljusa och rymliga lokaler. Fyra kontorsarbetsplatser i ett rum, ett litet konferensrum, ett stort pausoch utbildningsrum, lokaler för underhåll, el, mek.verkstad, järnformverkstad och sprutlackering ryms i de nya lokalerna.

Fikapaus hos underhållsgänget. Lokalen passar också bra att använda vid utbildningar. ISO-grupper håller redan till här med sin utbildning.

Ett bibliotek för teknisk- och fastighetsinformation ska det också bli.

Närhet, en fördel

Fördelarna är många. Närheten gör att samarbetet går lättare. Det blir enklare att lösa problem direkt och för mek verkstaden är det en stor fördel att ha kommit närmare sitt största arbetsområde, vannorna, något som sparar mycket tid.

Vunnit i miljösynpunkt

Järnformverkstaden har vunnit mest i arbetsmiljöhänseende. Man fanns tidigare under syraavdelningen, där det trängde ner fukt från syrningen. Nu har man också närheten till mek.verkstaden som ytterligare en förbättring. Nu är det bara bullerdämpning och luftutsug som ska ordnas. Fönsterutsikt har man fått på köpet, något som har saknats i de tidigare lokalerna.

UH bygger vidare

Andra projekt som dessa avdelningar är inblandade i just nu, är ombyggnaden av konferensrummen, kundutställningen, gästvillan och ventilation i kristallshopen. De flesta tjänsterna är köpta, men mycket av jobbet vilar ändå på underhållsavdelningarna. Alla el-jobb t ex, gör killarna på Orrefors elavdelning.

PERSONAL

Nyanställda Åfors Karl-Otto Olsson, förädlingen, 1 maj.

Orrefors

Stefan Bergkvist, putsen, 26 april Gun Lindgren, lager in, 9 maj Båda har tidigare varit anställda i Orrefors och nu börjat igen.

Emerik Sillo, kant och botten, 24 maj. Emerik har arbetat på vikariat, men har nu tillsvidareanställts.

Slutat Åfors

Nils Karlsson, förädlingen, slutade den 31 maj efter 33 års anställning.

Orrefors

Anders Gustafsson, mek avd, 20 maj

Valter Karlsson, kant och botten, avgick med pension den 1 juni 1993.(Enl FKs beslut i maj -94)

GLASBLÅSARTÄVLING INFÖR IITTALA CUP

22 skickliga glasblåsare drabbade samman i Orrefors hytta den 28 maj, för att göra upp om de åtta platserna till Iittala Cup-94. Stämningen var god. Många hade anhöriga och kompisar på balkongen, som hjälpte till med glada tillrop. Det gällde att blåsa ett fat med störst diameter.

Från vänster, bakre raden: Jorma Karppinen, Christer Wedell, Orrefors, Michael Erlandsson, Kosta, Jan Johansson, Boda, Per-Olov Israelsson, coach. Främre raden: Ronny Fagerström, Orrefors, Milton Grunwald, Sandvik, Jon Beyer, Orrefors och dagens segrare, Anton Koch, Åfors.

Jorma tog silver igen

31 blåsare kom till start i årets upplaga av **Iittala Cup**, som hölls den 11 juni . Tävlingsdagen var hyttan packad med besökare. Man hade ett stort mässarrangemang runt tävlingarna, där man visade upp bygdens näringar. Finlands utrikeshandelsminister och Hackmans koncernchef tog intresserat del av både tränings- och tävlingsblåsningen.

Da Capo från 1989.

I toppen hamnade samma duo som 1989! Segrade gjorde Korpa Keijo från littala och på silverplats kom alltså Jorma Karppinen, Orrefors.

Världsrekordmått

Jorma blåste en cylinder som höll världsrekordmått, säger coachen Per-Olov Israelsson. Den mätte hela 4271 mm. -Vi hade ett fint lag i år, säger Per-Olov. Fyra av våra deltagare hamnade i övre halvan av resultatlistan. Förutom Jorma på andra plats hade vi Michael Erlandsson på 13e plats, Christer Wedell på 14e och Jan Johansson på 15e plats.

- Jan gjorde också en mycket bra blåsning, med tanke på att han normalt inte arbetar med så här stora bitar, sa en nöjd coach, som liksom alla deltagare i tävlingen fick ta emot en specialdesignad glasbit blästrad med de tre tävlingsobjekten - cylinder, fat och kula.

Jormas placeringar blev: Fat 590 mm, plats 6, Cylinder 4271 mm, plats 1, Kula 523 mm, plats 5. Jorma hamnade på 12 poäng efter segrarens 6.

Poängen räknas fram så här: Placeringarna i de tre olika grenarna läggs ihop. Den som har lägsta poäng vinner.

Se så'n stil han har! Jorma i full aktion i Orreforshyttan den 28 maj

NOTISER

Nu ska turisterna hitta till Sandvik! Två vägvisare har kommit upp, en vid Köplusten och en i närheten av bruket.

I samband med Konstfackskolans 150-årsjubileum har man gett ut en serie frimärke som hyllning till Svensk form. På ett av de sex märkena märkena avbildas Fyrverkeriskålen av Evald Hald, skapad i Orrefors 1921.

Smålands Museum i Växjö är åter i Atén och visar upp svenskt glas. Förutom konstföremål av skilda konstnärer visas ochså glas ur Orrefors och Kosta Bodas ordinarie produktion.

Lars-Peder Andersson berättar att omsättningen för Orrefors varumärke till detaljister, har ökat med ca 40 procent mot föregående år. I kronor räknat är det nästan 9 miljoner. Det här gäller Orrefors varumärke i Skandinavien.

Radio Kronoberg kommer tillbaka i sommar med Galaxy. Från verandan på Kosta glasbruk sänds programmet varje dag mellan kl 12.00 och 15.00 veckorna 29 och 30. Artister, turister och ortsbefolkning kommer att höras från verandan.

- 11

Den 14 augusti är det dags för årets sommarauktion för svenskt konstglas. Det är tionde året i rad som Orrefors glasbruk ordnar denna konstglasauktion, i samarbete med Stockholms Auktionsverk. Plats för auktionen i år är Hovmantorps Folkets Hus.

REHABILITERING

Det är viktigt att personer som drabbas av arbetsskador snabbt kommer tillbaka i arbete. För att vi ska kunna jobba aktivt med detta i vårt företag, har man bildat rehabiliteringsgrupper vid varje bruk. Det finns också en rehabiliteringspolicy för Orrefors Kosta Boda, som poängterar att vi skall ha en aktiv rehabilitering lokalt vid bruken.

En av de viktigare delarna i rehabiliteringsprogrammet är att skapa förutsättningar för friskvård och förebyggande åtgärder.

Här sträcker Börje Eriksson, gravör på Orrefors sedan1946, ut sig i hälsobänken.

I linje med Orrefors Kosta Bodas rehabiliteringspolicy, har man i Orrefors inrett ett "hälsorum". Här finns olika redskap, från testcykel till utrustning för styrketräning, att användas för att undvika skador på bl a rygg, axlar och nacke.

- Jag har till och från haft besvär med värk i axlar och nacke, säger Börje. Nu använder jag många av redskapen här. Tre gånger i veckan tränar jag och det hjälper till att hålla värken i schack.

I "Den Svenska Hälsobänken" hjälper den egna kroppsvikten till att sträcka ut ryggraden. Det avlastar både diskar och leder.

Ur Orrefors sortiment har serien Flora och vaser och skålar Olivia av Anne Nilssons design fått samma utmärkelse.

Tillsammans med ytterligare ett 80-tal föremål från olika företag, kommer dessa produkter att visas på NK i Stockholm den 2-23 juni och därefter, under ca ett år, på museer och design centra i Malmö, Göteborg, Umeå och Luleå.

Kosta Boda-produkterna servisen **Epoqe** av **Anna Ehrner** och vaser och krukor **Nevada**, formgivna av **Ulrica Hydman-Vallien**, har valts ut till Utmärkt Svensk Form 1994.

RESAN TILL PARIS

Orrefors Personalstiftelsens resa gick i år till Paris via Belgien. Det var ett mycket populärt resmål, så det var bara resenärer som inte tidigare hade varit ute och rest på personalstiftelsens bekostnad som fick följa med.

Resan startade den 8 maj och gick via Danmark till Tyskland, där man övernattade för vidare färd ner till Belgien och glasfabriken Durobor. Det var ett mycket intressant besök. Man tillverkade massor av glas med dekorer av alla sorter, dessutom fick man lära sig att vi har en fin arbetsmiljö här hemma.

Sent på kvällen den 9 maj anlände vi till Paris och ett litet mysigt hotell. Första dagen i Paris gjorde vi en rundtur på tre timmar med en svensk guide, Leif Karlsson, som var mycket duktig och kunde det mesta om Paris. Nästa dag åkte vi till Versailles med vår guide. Det var en upplevelse att gå runt i slottet och trädgården, som var betydligt större än vad vi har hemma vid våra små hus.

Så var vi givetvis uppe i Eiffeltornet (i alla fall de djärvaste i församlingen), båttur på Seine, besök på parfymmuseum, Notre Dame, Varietébesök m m. Och så givetvis ett besök till Sacre Caeur. Vilken upplevelse!

Vi, som var med, tackar Personalstiftelsen för en mycket trevlig vecka i Paris. Vi har många, många glada minnen med oss hem. Men med ett så glatt "gäng" kan det ju inte bli annat än bra och är dessutom resmålet Paris, ja då kan ju alla förstå hur roligt vi har haft!

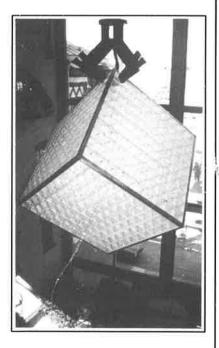
Paris-resenärerna/ gm Ingrid Joansson

GLAD MIDSOMMAR OCH TREVLIG SEMESTER ÖNSKAR REDAKTIONEN ALLA SINA LÄSARE

TUNGT KONSTVERK

Ett imponerande konstverk med belysning, har Gunnar Cyrén skapat för Astras Huvudkontor i Södertälje. 600 kvadratiska glasplattor bildar en jättelik kub, där sidan mäter hela 2,3 meter. Plattorna är tillverkade i vannan i Orrefors med kavlingsteknik. Av säkerhetsskäl har man spänningsmätt varje platta och de har också vägts. Orrefors slipare har sedan slipat alla plattorna på båda sidor. Arbetsinsatsen för sliparna har varit 900 timmar, alltså 1,5 timmar per platta. Skulpturen är sju meter hög och väger 2,4 ton. Den är placerad 16 meter upp i en stor ljusgård, där den hänger i tre gripklor av rostfritt stål.

Julrusch för USA

I Kosta målas det för fullt på julkollektionen för USA. Det är Ulrica Hydman-Valliens julgranar som inköparna från USA föll helt för.

- I USA lägger man mycket större vikt vid julen och de speciella julprylar som hör till den, än vad vi gör här i Sverige, säger Anders Björck.
- Det konstnärliga innehållet i t ex Ulricas julgran har stor

t ex Ulricas julgran har stor betydelse för den här typen av produkter.

Sedan månadsskiftet marsapril har fyra tillfälligt anställda haft fullt upp med att måla julgranar.